

KRONIKA

Jubileum Ing. Slavomila Ďuroviča, CSc.

17. júla 1979 sa dožil päťdesiatich rokov popredný slovenský kryštalograf Ing. Slavomil Ďurovič, CSc., samostatný vedecký pracovník Ústavu anorganickej chémie SAV v Bratislave.

Jubilant sa narodil v Skalici, v Senickom okrese. Po absolvovaní gymnázia v rodnom meste študoval chémiu na Chemickej fakulte SVŠT v Bratislave a na Vysokej škole chemickotechnologickej v Prahe. Vysokoškolské štúdiá ukončil v roku 1952 s vyznamenaním.

Záujem o kryštalografiu vzbudil uňho už v prvom ročníku prof. dr. J. Novák prednáškami o röntgenografii kryštálov. Tento záujem sa počas celého štúdia prehľboval a viedol napokon k tomu, že po skončení štúdia jubilant nastúpil na Ka-

tedru mineralógie a petrografie PFUK v Bratislave. Tam v rokoch 1952—1960 spolu so svojimi spolupracovníkmi vybudoval samostatné kryštalografické pracovisko zamerané na riešenie mineralogickej problematiky, ktoré sa najmä vďaka veľkej húževnatosti a pracovnému elánu Ing. S. Ďuroviča čoskoro stalo jedným z najlepších u nás.

Závažným medzníkom na vedeckej ceste Ing. S. Ďuroviča bolo nadviazanie spolupráce s Výskumným ústavom pre hutnícku keramiku v Bratislave v roku 1957. Tu sa dostal do úzkeho kontaktu s kryštalochémiou silikátov, tu sa pri riešení problematiky vysokohlinitých ostrív zrodil aj jeho dodnes trvajúci záujem o otázky týkajúce sa mullitov. Vďaka teoretickej erudovanosti sa jubilantovi podarilo v krátkom čase vyriešiť kryštalovú štruktúru tohto technicky veľmi dôležitého minerálu a získal v tom svetové prvenstvo. Súhrn prác o štruktúre mullitu a jeho vzťahu k sillimanitu mu získal medzinárodné uznanie. Tejto tematike venoval aj kandidátsku dizertačnú prácu, ktorú úspešne obhájil počas pôsobenia na Výskumnom ústave pre hutnícku keramiku v rokoch 1960—1962.

Bádaniu kryštalových štruktúr, najmä silikátov, sa Ing. Ďurovič venoval aj po prechode na Ústav anorganickej chémie SAV, kde ako vedúci laboratória štruktúr pôsobí doteraz.

Ďalším dôležitým momentom v jeho vedeckej činnosti bolo nadviazanie kontaktov s prof. dr. Dornbergerovou-Shiffovou, riaditeľkou Ústavu pre výskum štruktúr AV NDR v Berlíne, zakladateľkou teórie OD štruktúr, ktorá zovšeobecňuje klasickú teóriu kryštalových štruktúr. Vedomosti, ktoré Ing. Ďurovič získal v tomto odvetví, úspešne uplatnil a ďalej prehĺbil počas dvojročného študijného pobytu v Montreale v Kanade a počas jednoročného prednáškového pobytu v Göttingene v NSR.

Problematika OD štruktúr ostáva doteraz v centre pozornosti Ing. S. Ďuroviča. Okrem štruktúrnej analýzy podstatnejšie prispel i k rozvoju samotnej OD teórie a jej aplikácie predovšetkým na štruktúry ílových minerálov. Výsledky jeho doterajšej činnosti sú zhrnuté vo viac ako 50 originálnych vedeckých prácach, publikovaných prevažne v zahraničných časopisoch.

Vedecká práca Ing. Ďuroviča je úzko spätá s jeho pedagogickou činnosťou. Počas pôsobenia na našej katedre sa vypracoval na veľmi dobrého pedagóga, obľúbeného pre vysokú odbornú i metodickú úroveň prednášok a pedagogický cit. Zmysel pre pedagogickú prácu uplatňuje nielen ako školiteľ vedeckého dorastu, lež aj ako prednášateľ v postgraduálnych kurzoch a vedeckých podujatiach doma a v zahraničí. Tak napr. viedol kurz OD štruktúr na univerzite v Göttingene, prednášal na vysokých školách a iných vedeckých inštitúciách v ZSSR, NDR, NSR, USA, Kanade, V. Británii a i.

Osobitne záslužná je činnosť Ing. Ďuroviča v oblasti odborného názvoslovía. Spolupracoval pri vytváraní a modernizácii slovenského kryštalografického názvoslovía, v spolupráci s našou katedrou podstatne prispel k vypracovaniu zásad na uštievanie slovenských názvov minerálov a ich kodifikáciu a je spoluautorom všeobecnej a úplnej medzinárodnej symboliky polytypických štruktúr (s možnou aplikáciou aj v oblasti ílových minerálov).

Jubilant už doterajšou všestrannou činnosťou získal veľké zásluhy o rozvoj slovenskej i československej kryštalografie a jej úspešnú reprezentáciu v zahraničí. Päťdesiatiny ho zastihujú v plnom zdraví a preňho typickým pracovnom eláne a životnom optimizme.

V mene celej slovenskej geologickej pospolitosti želáme jubilantovi Ing. Slavomilovi Ďurovičovi, CSc., veľa zdravia, osobnej pohody a ďalších pracovných úspechov.

Miroslav Koděra